Coolia 34: 50 - 51. 1991.

EEN LEUKE VONDST UIT DE WERKWEEK 1989 BIJ BERGEN OP ZOOM

J. Geesink, Molenstraat 27, 6914 AC Herwen

The rare corticiaceous fungus *Grandinia pallidula*, collected during the 1989 foray in Noord-Brabant, is described. Characteristic are the moniliform, septate, thin-walled cystidia, the small subglobose spores and the presence of clamp-connections.

Tijdens de werkweek van de N.M.V. raapte ik op 7 oktober 1989 in een bos in de buurt van Wouw een stuk van een reeds tamelijk vergane eiketak op waar een witte korstzwam op groeide. Dit enkele cm beslaand overtrekje was dun, had een glad oppervlak zonder verdere bijzonderheden.

Microscopisch onderzoek leerde dat dit organisme er een monomitisch hyfensysteem op na houdt, dus slechts dunwandige hyfen heeft. De septen zijn voorzien van gespen. De breedte van de hyfen van het subhymenium is ongeveer 3 µm (fig. 1). De hyfen van het subiculum zijn zoals gewoonlijk breder, nl. 4,2-5,5 µm (fig. 2). Ook hier zijn de septen voorzien van duidelijke gespen.

Het hymenium produceert behalve basidiën ook cystiden. Deze cystiden zijn aanvankelijk moeilijk te vinden, hoewel daar nogal wat aan te zien bleek te zijn. Om te beginnen zijn ze cyanofiel. De lengte is moeilijk te bepalen, daar ze diep in het weefsel ontspringen maar ze steken zeker 30-50 µm buiten het hymenium uit. De totale lengte kan wel tot 100 µm oplopen; de breedte bedraagt ongeveer 5-6 µm. De wand is dun, kan echter nog wel eens verdikt zijn. Deze cystiden vertonen op regelmatige afstanden van ongeveer 15-25 µm duidelijk septen met opvallende gespen, ook hebben ze op regelmatige afstanden insnoeringen (fig. 3).

De basidiën meten 18-23 x 5,5-6,3 µm en beschikken over 4 sterigmata van 5-6 µm lang (fig. 4). De sporen van deze soort zijn bijna globuleus, glad, dunwandig, niet amyloïd en meestal 3 x 2,5 µm van maat (fig. 5).

Gaan we nu determineren met Jülich (1984) dan komen we in sleutel H terecht en belanden bij het genus *Grandinia* (Jülich, 1984: 28). Met drie grote sprongen komen we dan uit op *Grandinia pallidula* (Bres.) Jülich. 'Pallidula' betekent 'bleek'.

Christiansen (1960: 221) heeft deze soort beschreven onder de naam *Hyphodontia pallidula* (Bres.)Eriksson en voorzien van een nuttige tekening. Ook Eriksson & Ryvarden (1976) hebben deze zwam in hun gebied verzameld en geven er een zeer duidelijke tekening van. Breitenbach & Kränzlin (1986) geven een kleurenfoto van dit overtrekje. Volgens de Standaardlijst (Arnolds, 1984) is deze fungus slechts twee keer in Nederland verzameld.

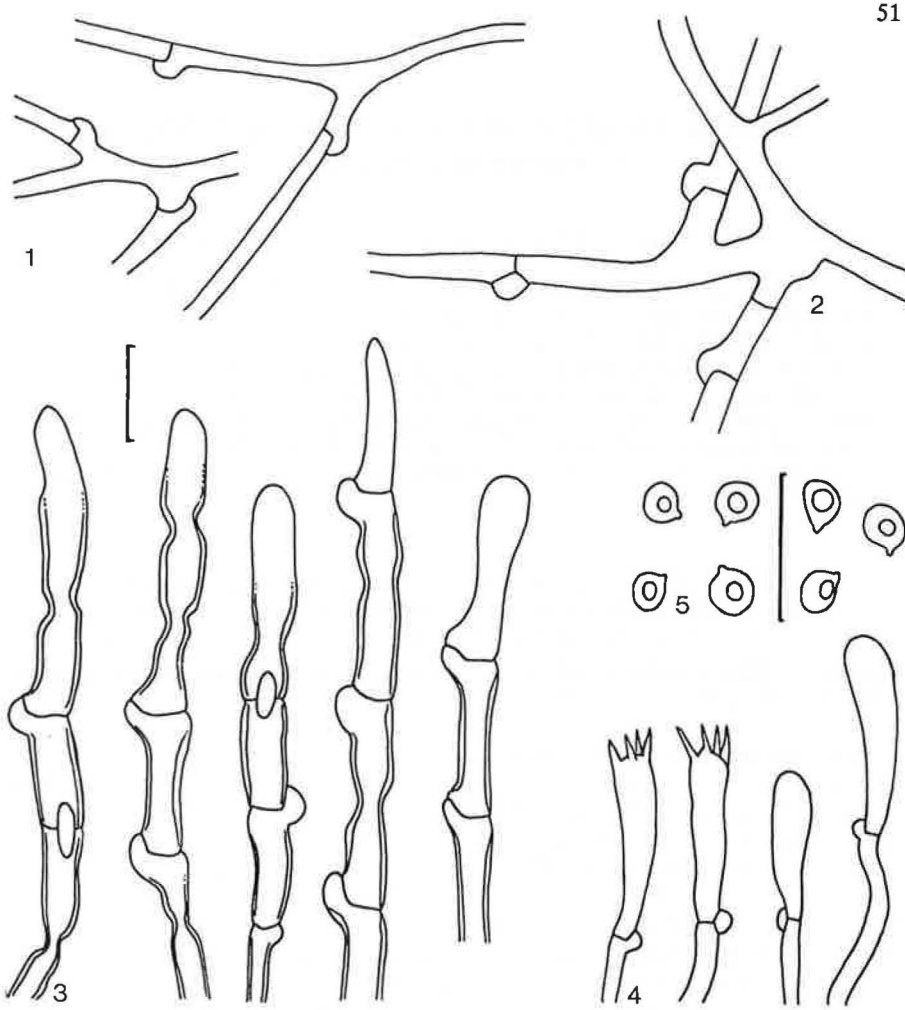

Grandinia pallidula - Fig. 1: subhymniumhyfen; fig. 2: subiculumhyfen; fig. 3: cystiden; fig. 4: basidiën; fig. 5: sporen. Maatbalkje is 10 µm.

LITERATUUR

Arnolds, E., 1984. Standaardlijst van Nederlandse macrofungi. Coolia 26 (Supplement).

Breitenbach, J. & F. Kränzlin, 1986. Pilze der Schweiz. Band 2. Nichtblätterpilze. Luzern.

Christiansen, M.P., 1960. Danish resupinate fungi. Part II. Homobasidiomycetes. Dansk bot. Ark. 19(2): 61-388.

Eriksson, J. & L. Ryvarden, 1976. The Corticiaceae of North Europe. Volume 4. Oslo.

Jülich, W., 1984. Die Nichtblätterpilze, Gallertpilze und Bauchpilze. In H. Gams, Kleine Kryptogamenflora Band IIb/1.